

สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการบริการสนับสนุนการวิจัย ของห้องสมุดในข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค

The Concurrent, Problems, and Needs for the Research Support Services of the Library Users in Provincial University Library Network

คณะทำงานบริการ ข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการบริการสนับสนุนการวิจัยของห้องสมุดในข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้ใช้บริการห้องสมุดสมาชิกข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค จำนวน 400 คน โดยใช้สูตรการคำนวณของยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบัน พบว่า ผู้ใช้บริการมีการรับรู้ และใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุด ผู้ใช้บริการมีการรับรู้ และใช้บริการฝึกอบรมแนะนำการสืบค้นฐานข้อมูล ผู้ใช้บริการมีการรับรู้ และใช้บริการอบรมการใช้โปรแกรมการจัดการบรรณานุกรม เช่น EndNote / Zotero และผู้ให้บริการมีการรับรู้ และใช้บริการห้องศึกษาค้นคว้ากลุ่มมากที่สุด สภาพปัญหา พบว่า มีปัญหาการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศไม่เพียงพอกับความต้องการ การบริการใช้เวลานานเกินไป ไม่มีการประชาสัมพันธ์บริการสนับสนุนงานวิจัย และห้องค้นคว้าวิจัย / ห้องประชุมกลุ่มไม่เพียงพอ ส่วนความต้องการบริการพบว่า ผู้ใช้บริการต้องการให้ห้องสมุดในข่ายงานฯ จัดหาทรัพยากรสารสนเทศในรูปอิเล็กทรอนิกส์ให้ทันสมัยเพียงพอกับความต้องการ ผู้ใช้บริการต้องการบริการฝึกอบรมแนะนำการสืบค้นฐานข้อมูล ต้องการบริการอบรมการใช้โปรแกรมการจัดการบรรณานุกรม เช่น EndNote / Zotero และต้องการบริการห้องนักวิจัยมากที่สุด

บทนำ

บริการสารสนเทศเพื่อการวิจัย หรือบริการสารสนเทศที่สนับสนุนการวิจัย เป็นบริการที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ห้องสมุดที่กำลังทำวิจัย หรือผลงานวิชาการเพื่อให้ได้รับสารสนเทศตามความต้องการ ซึ่งการดำเนินงานมีความสอดคล้องกับพันธกิจและเป้าหมายขององค์กรเป็นหลัก โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือเชื่อมโยงระหว่างผู้รับบริการและสารสนเทศ ทั้งนี้แล้วแต่ว่าห้องสมุดใดจะมีกลยุทธ์ในการจัดบริการอย่างไร จากความหลากหลายและความไม่ชัดเจนของการให้บริการสารสนเทศเพื่อสนับสนุนนักวิจัย รวมทั้งศักยภาพและความพร้อมของทรัพยากรสารสนเทศในแต่ละแห่งมี เป็นปัจจัยที่เข้มแข็งในการสนับสนุนภารกิจด้านการวิจัย คณะผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการบริการสนับสนุนการวิจัยของผู้ใช้บริการห้องสมุดในข่ายงานฯ เพื่อให้ได้วิธีการและรูปแบบการบริการสนับสนุนการวิจัยที่ดีของห้องสมุดข่ายงานฯ ให้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่เตรียมการเข้าสู่มหาวิทยาลัยวิจัย หรือมหาวิทยาลัยที่เป็นมหาวิทยาลัยวิจัยอยู่แล้ว มีบริการสนับสนุนการวิจัยที่จะสามารถนำไปพัฒนาบริการของห้องสมุดของตนเองเพื่อสนองตอบความต้องการของผู้ใช้บริการในการทำวิจัยอย่างแท้จริง และสามารถตอบสนองกลยุทธ์การวิจัยของมหาวิทยาลัยวิจัยได้ต่อไป

วัตถุประสงค์

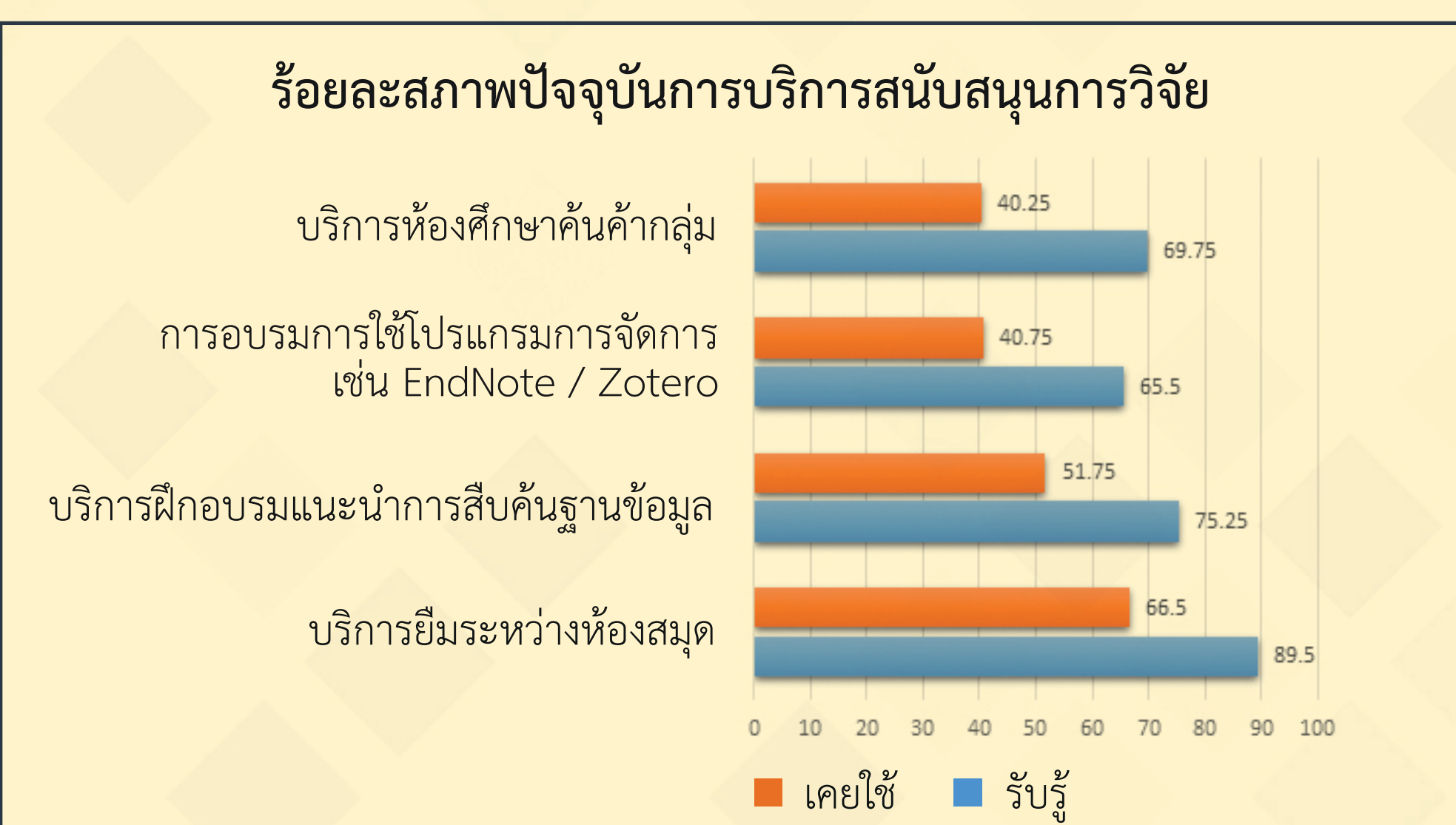
เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการบริการสนับสนุนการวิจัยของผู้ใช้บริการห้องสมุดในข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค

ขั้นตอนและวิธีดำเนินงาน

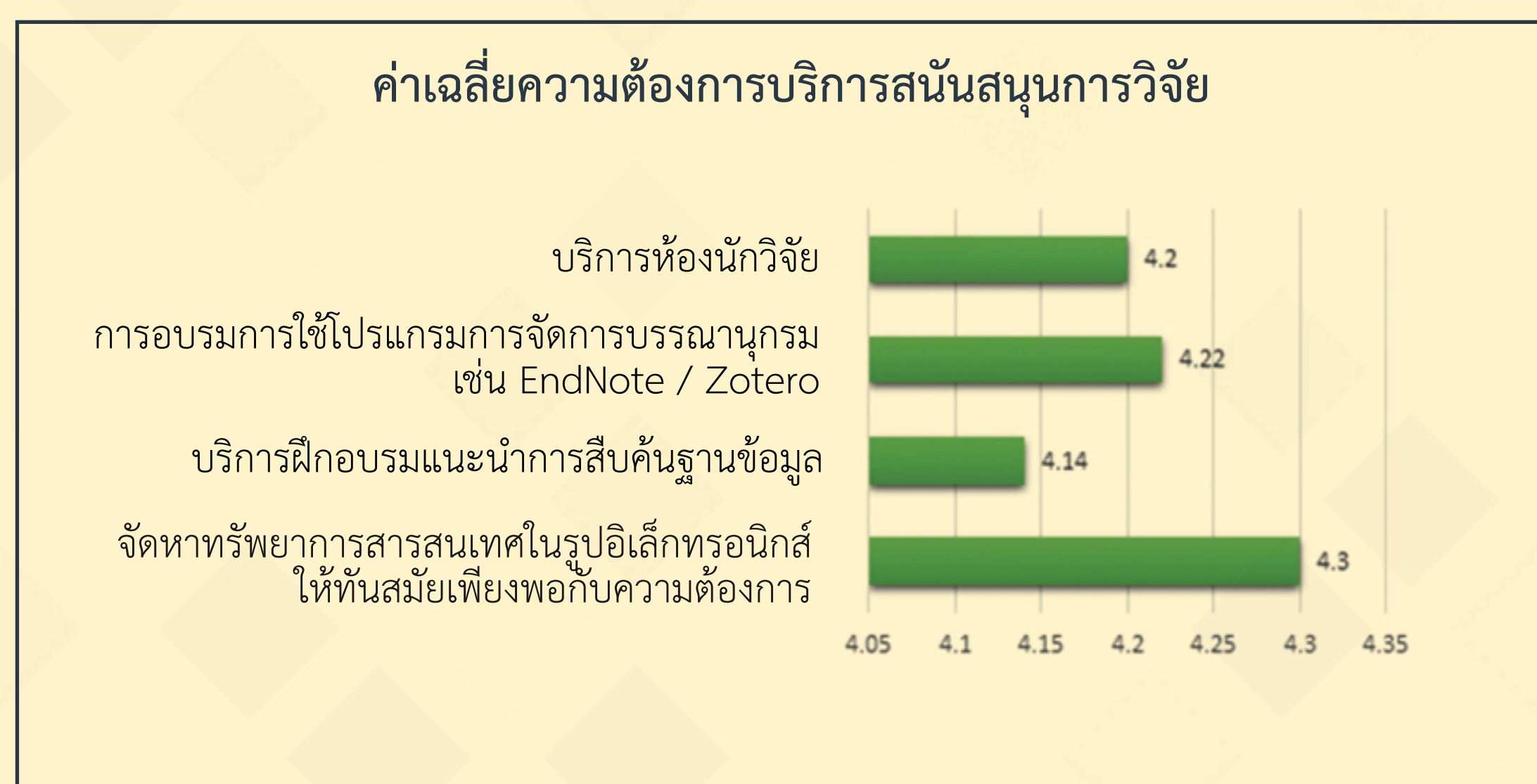
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง : บุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุน นิสิต/นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 108,088 คน ในปีการศึกษา 2559 จากมหาวิทยาลัยสมาชิกข่ายงานฯ 20 สถาบัน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามาเน่ ค่าความคลาดเคลื่อน .05 แบ่งตามสัดส่วนของสถาบัน และ สุ่มแบบบังเอิญ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย : แบบสอบถาม เกี่ยวกับ สภาพปัจจุบันและความต้องการบริการปัญหาของการใช้บริการ แนวทางการพัฒนารูปแบบ และข้อเสนอแนะบริการสนับสนุนการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ : ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาหาค่าอำนาจจำแนก (Power of Discrimination) เพื่อตรวจสอบคุณภาพ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล : ส่งแบบสอบถามไปให้คณะทำงานบริการ ดำเนินการเก็บรวบรวม จำนวน 400 ชุด ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน 2560 ได้แบบสอบถามกลับ 400 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100
5. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS 11.5 for Windows
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผล/อภิปรายผล

1. สภาพปัจจุบันการบริการสนับสนุนการวิจัย



3. สภาพความต้องการใช้บริการสนับสนุนการวิจัย



2. สภาพปัญหาการบริการสนับสนุนการวิจัย



สภาพปัญหาด้านการบริการ การจัดการบริการฯ และสิ่งอำนวยความสะดวก



ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ด้านการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ

1. หาแนวทางในการจัดหา E-Resources ให้ทันสมัยเพียงพอ และตรงกับความต้องการ
2. จัดหา E-Resources ให้ตรงกับความต้องการ และสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน

ด้านการบริการสารสนเทศ

1. พัฒนาโครงการหรือกิจกรรมสอนการรู้สารสนเทศ ในเชิงรุกมากยิ่งขึ้น
2. พัฒนาบริการยืมระหว่างห้องสมุดให้มีความสะดวกรวดเร็วทันเวลา

ด้านการจัดบริการสนับสนุนการวิจัยและการเผยแพร่ผลงาน

1. ควรประชาสัมพันธ์บริการสนับสนุนงานวิจัย
2. พัฒนาจัดอบรมการใช้โปรแกรม EndNote / Zotero
3. พัฒนาบริการแนะนำการเขียนและการตีพิมพ์ผลงาน

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

1. ควรเพิ่มห้องนักวิจัยให้มีจำนวนเพียงพอกับความต้องการ
2. ควรจัดหาอุปกรณ์สนับสนุน เช่น คอมพิวเตอร์ WIFI หรือ สภาพแวดล้อม เช่น แสงสว่าง ความสะอาด ให้เหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาสมรรถนะบรรณารักษ์ต่อการให้บริการสนับสนุนการวิจัยสำหรับห้องสมุดในข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค
2. ควรศึกษาการพัฒนาารูปแบบการบริการสนับสนุนการวิจัยสำหรับห้องสมุดในข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค
3. ควรศึกษาความต้องการบริการสนับสนุนการวิจัยจากนักวิจัยของห้องสมุดในข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาคเชิงลึก